

Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет
Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва

Силабус навчальної дисципліни
ВК 11.3 Робота в матеріалі (кераміка)

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
за ОП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Кваліфікація: магістр образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, викладач
Строк навчання: 1 рік і 4 місяці

Назва дисципліни	ВК 11.3 Робота в матеріалі (кераміка)
Викладач (і)	Власюк Олена Петрівна
Профайл викладача (ів)	Посилання https://olenavlas.blogspot.com
Е-mail викладача:	olena.vlasyuk1@gmail.com
Посилання на інтернет ресурси	Посилання https://www.systopt.com.ua/materialy-dlya-vyrobnytstva-keramiky/ https://www.systopt.com.ua/materialy-dlya-vyrobnytstva-keramiky/ https://studfile.net/preview/2278256/page:28/ etnoxata.com.ua › statti › traditsiji › ukrajinska-keramika-molochena ukrainer.net › opishne-glyna arshistorian.blogspot.com › 2014/08 › blog-post doladu.in.ua
Консультації	<i>Очні консультації:</i> Консультації до самостійної роботи студентів проводиться після практичних занять (у межах робочого часу викладача, тривалість – не фіксована, залежить від потреб студента); щочетверга з 14.00 – 16.00 год. на кафедрі згідно з графіком консультацій викладачів. <i>Онлайн-консультації:</i> Щодня з 15.00-до 17.00 год. У спеціальних чатах та групах Viber.

Цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Робота в матеріалі» є підготовка фахівця з належним рівнем теоретичної та практичної майстерності шляхом надання студентам загальних уявлень про пластичні та декоративні можливості кераміки та особливості виготовлення керамічних виробів; формування знань умінь і навичок в галузі художньої

кераміки; підвищення загального культурного рівня студентів та розвитку творчого потенціалу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Робота в матеріалі» є:

- Знайомство з сучасною керамікою, як видом художньої творчості та об'єктом предметного дизайну;
- Вивчення особливостей прояву закономірностей декоративної композиції в кераміці;
- Набуття студентами знань, умінь і навичок в галузі технології виготовлення керамічних виробів;
- Набуття студентами знань і вмінь щодо комплексного підходу у вирішенні конкретного завдання, враховуючи сукупність наукових, художніх, функціонально-технічних та інших задач;
- Вирішення творчих задач засобами кераміки;
- Розвиток творчої активності.

Основною **формою** навчальної діяльності студентів з дисципліни «Робота в матеріалі» є *лабораторні* заняття, під час яких виклад навчального матеріалу закріплюється виконанням ряду завдань.

Дисципліна формує загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність виявляти ініціативу, підприємливість та креативність в творчій та освітній діяльності.

ЗК 10. Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності.

Дисципліна формує фахові компетентності:

ФК 1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

ФК 3. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості, здатність

ФК 4. Здатність до пошукової (евристичної) діяльності, вивчення, узагальнення і впровадження в художньо-творчий процес інновацій та новітніх технологій створення сучасного твору образотворчого та декоративного мистецтва.

ФК 7. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно-значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

ФК 8. Здатність набувати професійної майстерності, займатися евристичною діяльністю, мислити цілісним художнім образом, вільно володіти образотворчими засобами.

ФК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з образотворчого та декоративного мистецтва, формувати ціннісні орієнтації розвитку творчих здібностей особистості.

ФК 10. Здатність моделювати технологічну концепцію художньо-творчого робочого процесу, обумовлену проектними завданнями з урахуванням законів, правил і прийомів формоутворення та композиції.

ФК 13. Здатність володіти різними художніми техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за видами .

Програмні результати навчання

ПР 2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

ПР 3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах.

ПР 4. Вміти трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПР 6. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу.

ПР 10. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПР 11. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПР 13. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів.

ПР 17. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Робота в матеріалі» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти суміжно буде опановувати матеріал таких дисциплін як: «Проектування», «Проектна графіка», «Образотворче мистецтво і середовище», «Рисунок», «Живопис».

Мотивація здобувачів вищої освіти має внутрішні та зовнішні чинники. Для того, аби з.в.о. якісно опанував вказані компетентності, потрібно, щоб завдання, які ставляться перед ним під час навчальної діяльності, були не тільки зрозумілими, а й мали внутрішню значимість, були пізнавальними та цікавими. Спільна (групова) діяльність заключається у виконанні практичних завдань та самостійної роботи.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти є невід'ємною частиною навчального процесу і сприяє поглибленню й розширенню знань, посиленню інтересу до пізнавальної діяльності, формуванню творчої особистості фахівця, здатного до самовдосконалення та самоосвіти.

Перелік тем

Змістовий модуль 1. Сучасна кераміка в декоративно-прикладному мистецтві та дизайні

Лекція 1. Сучасна художня кераміка як виставковий твір та об'єкт предметного дизайну.

Лекція 2. Сучасні керамічні вироби. Конструювання та технологія виготовлення.

Лабораторна робота №1. Керамічний твір виставкового характеру. Пластичні пошуки.

Лабораторна робота №2. Способи формовки глиняної моделі.

Лабораторна робота №3. Робота з гіпсовою формою.

Змістовий модуль 2. Технологічні та декоративні особливості кераміки

Лекція 4. Фактурно-пластичне декорування об'ємних керамічних виробів.

Лабораторна робота №1. Рельєф.

Лабораторна робота №2. Фактурно-пластичне декорування керамічних виробів.

Лабораторна робота №3. Технологічні та живописні способи декорування виробів художньої кераміки

Лабораторна робота №4. Розпис ангобами та поливами.

Лабораторна робота №5. Задувка та затирка, як засоби виразності.

Лабораторна робота №6. Випал та декоративне плавлення скла.

Змістовий модуль 3. Робота в матеріалі та магістерське дослідження

Лекція 6. Ідейна концепція дипломної роботи

Лабораторна робота №1. Пластичні пошуки твору згідно теми дослідження.

Лабораторна робота №2. Підготовка глиняної моделі.

Лабораторна робота №3. Зняття гіпсової форми.

Лабораторна робота №4. Фактурно-пластичне декорування.

Лабораторна робота №5. Технологічні та живописні способи декорування.

Лабораторна робота №6. Випал та підготовка твору до експозиції.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Антонович Є.А. Декоративно-прикладне мистецтво / Є.А. Антонович, Р.В. Захарчук-Чугай, М.Є. Станкевич - Львів, 1992. – 250 с.
2. Буббико Д. Кераміка: техніки, матеріали, вироби. Харків: Ніола-прес, 2006. 128 с.
3. Ганжа П. Таємниці українського рукомесла. К.: Мистецтво. 1996. С.13-38.
4. Голубець О. Львівська кераміка. К., 2001. 65 с.
5. Данченко Л. Народна кераміка Середнього Придніпров'я. К., 2004. 78 с.
6. Дреботюк Р. Художники Прикарпаття. К., 2008. 56 с.
7. Єлізаров В.Г. Художня кераміка та архітектурні форми. / В.Г. Єлізаров – К.: Архітектурна творчість, 1990. – 105 с.
8. Захаров А.И. Основи технології кераміки. К., 2002. 67 с.
9. Котляр В. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2006. Глава «Ліплення». С. 118-124.
10. Матейко К. Народна кераміка Західних областей України. К., 2005. 55 с.
11. Сензюк П.К. Композиція в декоративному мистецтві: Альбом. / П.К. Сензюк. – К.: Нова школа, 1998. – 78 с.
12. Яремків М. М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. / М. М. Яремків – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – 112 с. Августиник А. И. Кераміка. Л.: Стройиздат, 1975. 592 с.

Додаткова

1. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво. Словник – довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 216 с.
2. Рисцов В. При гончарному крузі в мистецькій практиці. К.: Молодь, 1987. 184 с.
3. Романець Т. А. Стародавні витоки мистецтва народної кераміки: Навч. посібник для студентів вузів. К.: Просвіта, 1996. 208 с.
4. Титаренко В. П. Традиційні народні ремесла Полтавщини: Навчальний посібник. Полтава: Верстка, 2003. 360 с.
5. Тищенко О. Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII-XVIII ст.): Навч. посіб. для вузів мистецтва та культури. К.: Либідь, 1992. 191 с.
6. Нариси з історії українського декоративно-прикладного мистецтва. Львів, 1996. 154 с.
7. Тищенко О. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII-XVIII ст.). К., 1995. 99 с.
8. Українське народне мистецтво. Кераміка. Скло. К., 1994. 128 с.

Посилання на сайти

1. <https://www.systopt.com.ua/materialy-dlya-vyrobnystva-keramiky/>
2. <https://studfile.net/preview/2278256/page:28/>
3. etnoxata.com.ua › statti › traditsiji › ukrajinska-keramika-molochena
4. ukrainer.net › opishne-glyna
5. arshistorian.blogspot.com › 2014/08 › blog-post
6. doladu.in.ua
7. <https://olenavlas.blogspot.com>

Технічне й програмне забезпечення /обладнання
Ноутбук, мобільний пристрій (телефон) з підключенням до Інтернет.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 1.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПРН 2	Інтерпретувати та застосовувати семантичні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.	МН1 МН2 МН6	МО2
ЗК 2.	Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.	ПРН 3	Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах.	МН1 МН2 МН4	МО6 МО7
		ПРН 10	Визначати мету, завдання та етапи мистецької, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.	МН1 МН2 МН4	МО6 МО8
ЗК 7.	Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПРН 4	Вміти трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.	МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО6 МО5 МО8 МО10 МО1
		ПРН 6	Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу.	МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО6 МО5 МО8 МО10 МО1
ЗК 9.	Здатність виявляти ініціативу, підприємливість та креативність в творчій та освітній діяльності.	ПРН 17	Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.	МН2 МН5 МН6	МО5 МО7 МО8

ЗК 10.	Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності.	ПРН 13	Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів.	МН2 МН6	МО5 МО6 МО7 МО9
ФК 1.	Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.	ПРН 2	Інтерпретувати та застосовувати семантичні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.	МН3 МН5 МН6 МН7	МО2 МО5 МО7 МО9
		ПРН 11	Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.	МН3 МН5 МН6 МН7	МО2 МО5 МО7 МО9
ФК 3.	Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості, здатність	ПРН 6	Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу.	МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО6 МО5 МО8 МО10 МО1
		ПРН 10	Визначати мету, завдання та етапи мистецької, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.	МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО6 МО5 МО8 МО10 МО1
ФК 4.	Здатність до пошукової (евристичної) діяльності, вивчення, узагальнення і впровадження в художньо-творчий процес інновацій та новітніх технологій створення сучасного твору образотворчого та декоративного мистецтва.	ПРН 3	Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах.	МН2 МН6	МО5 МО9

ФК 7.	Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно-значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.	ПРН 17	Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.	МН1 МН2 МН4	МО6 МО7
ФК 8.	Здатність набувати професійної майстерності, займатися евристичною діяльністю, мислити цілісним художнім образом, вільно володіти образотворчими засобами.	ПРН 4	Вміти трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО1 МО10 МО2
ФК 9.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з образотворчого та декоративного мистецтва, формувати ціннісні орієнтації розвитку творчих здібностей особистості.	ПРН 10	Визначати мету, завдання та етапи мистецької, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО2 МО7 МО9
ФК 10.	Здатність моделювати технологічну концепцію художньо-творчого робочого процесу, обумовлену проектними завданнями з урахуванням законів, правил і прийомів формоутворення та композиції.	ПРН 13	Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів.	МН1 МН7	МО5 МО7 МО9
ФК 13.	Здатність володіти різними художніми техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за видами.	ПРН 3	Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах.	МН2	МО7 МО9

Методи навчання

- МН1 –словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
МН2 –практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
МН3 –наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
МН5 –відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
МН6 –самостійна робота (розв'язання завдань);
МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

Методи оцінювання результатів навчання

- МО1 –екзамени
МО2 –усне або письмове опитування
МО3 - колоквиум
МО4 –тестування;
МО5 – командні проекти
МО6 – реферати, есе
МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень
МО8 – презентації та виступи на наукових заходах
МО9 – захист лабораторних і практичних робіт
МО10 –залік

Контрольні заходи:

- екзамен;
- залік;
- екзаменаційний перегляд;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

Критерії оцінювання.

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	о
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна			

74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни
«Технологія і матеріалознавство»**

Для заліку в 10 семестрі

Поточне тестування та самостійна робота									Залік	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 1							
Лаб.1	Лаб.2	Лаб.3	Лаб.1	Лаб.2	Лаб.3	Лаб.4	Лаб.5	Лаб.6	перегляд10	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10		

Для екзамену в 11 семестрі

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 3							
Т6						40	100
Лаб.1	Лаб.2	Лаб.3	Лаб.4	Лаб.5	Лаб.6		
10	10	10	10	10	10		

T8, ... T10 – теми змістових модулів.

Оцінювання за видами діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Виконання завдань лабораторних занять (4)	5*4	30
	Виконання завдань самостійної роботи	10	
T2	Виконання завдань лабораторних занять (6)	4*5	30
	Виконання завдань самостійної роботи	10	
Перегляд		30	30
Разом на залік		100	
T3	Виконання завдань лабораторних занять (6)	8*6	60
	Виконання завдань самостійної роботи	12	
Перегляд		20	20
Іспит		20	20
Разом		100	

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії. Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь

здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі